

Cuvânt către colegi

*Capul copilului nu este un vas pe care să îl
umpli, ci o făclie pe care s-o aprinzi astfel încât,
mai târziu să lumineze cu lumina proprie.*

Plutarh

Îndrumătorul învățătorului prezintă sugestii concrete pentru realizarea unor lecții din cuprinsul manualului *Comunicare în limba română*, clasa I, autori: Celina Iordache, Bianca Bucurenciu, Elisabeta Mînecuță, Editura Aramis, 2023, București

Ele nu trebuie privite ca rețete, ci ca sugestii pentru utilizarea cu maximă eficiență a manualului.

Acest ***Îndrumător al învățătorului*** a apărut din dorința autoarelor de a împărtăși cu ceilalți învățători modul în care au fost gândite și structurate paginile manualului.

Manualul este împărțit în 10 unități de învățare, organizate sub forma unor lecții de predare-învățare, recapitulare, evaluare, ameliorare și dezvoltare. Separat, se regăsesc evaluările inițiale și finale.

Manualul digital cuprinde activități multimedia de învățare (animate, interactive), antrenând elevii într-un mod potrivit vârstei.

Literele alfabetului, mari și mici, grupurile de litere, sunt sugerate prin imagini ale unor obiecte, scene care ilustrează conținutul textului.

Înșușirea citit-scrisului de către elevii din clasa I se realizează prin metoda fonetică analitico-sintetică. Pentru predarea literei noi, se vor alege cuvinte din care acestea se pot desprinde ușor și care sunt formate din una, două sau trei silabe. Pentru consoane este preferabil ca sunetul nou să se afle la sfârșitul unui cuvânt monosilabic.

Lecțiile propuse în manual permit predarea integrată, specifică la clasa I.

Înainte de a trece la prezentarea unor exemple concrete de desfășurare a lecțiilor propuse în manual, prezentăm un inventar al metodelor și procedeele didactice folosite cu precădere la clasa I.

Metode clasice	Metode moderne
Metoda fonetică analitico-sintetică	Brainstroming
Exercițiul	Cubul
Explicația	Explozia stelară
Demonstrația	Cadrane
Povestirea	Știu/ Vreau să știu/Am învățat
Conversația	
Observarea	
Jocul didactic	
Jocul de rol	

Să nu uităm că efortul principal al elevilor este îndreptat spre realizarea grafică și ortografică a scrisului.

Principalele tipuri de exerciții de scriere sunt: *copierea, transcrierea, dictarea.*

Copierea este activitatea de scriere după modele scrise de mână (pe tablă, pe planșe, în manual, în caiete tip).

Transcrierea reprezintă scrierea după modele scrise de tipar (în cărți, ziare, reviste, pe monitorul calculatorului).

Dictarea este un exercițiu mai dificil, în care elevii nu au în față nici un fel de model, ci ei scriu litere, cuvinte, propoziții, texte rostite de altă persoană (cadru didactic, părinte).

Pe parcursul acestui material, se fac trimiteri către auxiliarele compatibile manualului de la Editura Aramis: *Caietul de lucru Comunicare în limba română* și *Caietul de scriere.*

Cu drag,
Autoarele

Unitatea 5. FARMECUL IERNII

Domeniul: Comunicare orală

Durata: 2 ore (45 min. + 45 min.)

Subiectul lecției: **Anotimpul alb** (Manualul de la Editura Aramis, pagina 66)

Tipul lecției: mixt

Scenariul didactic

Învățătorul proiectează manualul digital și indică elevilor în permanență exercițiul care se lucrează.

Captarea atenției

- Se rezolvă rebusul.
- Se descoperă numele anotimpului : iarna.

Anunțarea temei

Învățătorul expune obiectivele lecției indicând la tablă exercițiul (rubrica ȘTIU):

Vom discuta despre iarnă, ne vom reaminti ce știm despre anotimpul alb: lunile de iarnă, semnele sosirii iernii, culorile iernii, cântecele despre iarnă.

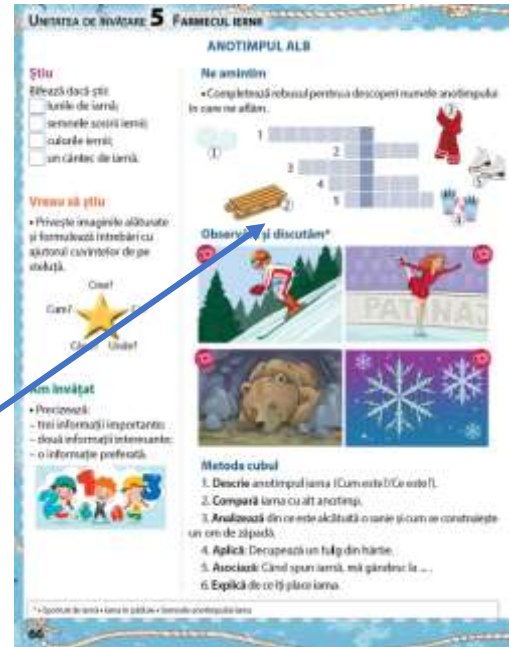
Reactualizarea cunoștințelor

- Învățătorul solicită elevilor să bifeze ceea ce cunosc.
- Se poate face un mic sondaj: *Cine a bifat toate pătrățelele? Cine a bifat trei pătrățele? ...*
- Are loc conversația de verificare a cunoștințelor. Se poate arunca o minge de pluș , iar elevii numiți prind mingea și dau răspunsul la întrebări:

Care sunt lunile de iarnă?

Care sunt semnele sosirii iernii?

Ce culoare predomină iarna?

Cum mai este numit acest anotimp?

Ce cântece de iarnă vă mai amintiți? –se pot cânta 2-3 refrene

Dirijarea învățării

▪ Învățătorul face aprecieri asupra răspunsurilor primite și adresează întrebarea:
Ce ați mai dori să aflați despre iarnă?

▪ Învățătorul invită elevii să observe imaginile din manual și să formuleze întrebări folosind metoda explozia stelară (Steluța curioasă).

▪ Se observă pe rând fiecare imagine. Aceasta poate fi mărită.

▪ Un elev numit formulează o întrebare și numește un coleg care să răspundă.

După ce se epuizează toate posibilele întrebări se trece la imaginea următoare. Se procedează la fel până sunt analizate toate cele patru tablouri de iarnă.

▪ Se trece la metoda CUBUL.

Învățătorul propune elevilor să răspundă pe rând la fiecare sarcină de lucru.

Se urmărește exprimarea în propoziții complete, clare. Exemple:

Metoda cubul

1. **Descrie** anotimpul iarna (Cum este?/Ce este?).
2. **Compară** iarna cu alt anotimp.
3. **Analizează** din ce este alcătuită o sanie și cum se construiește un om de zăpadă.
4. **Aplică:** Decupează un fulg din hârtie.
5. **Asociază:** Când spun iarnă, mă gândesc la ...
6. **Explică** de ce îți place iarna.

1. *Iarna este un anotimp. Iarna este unul dintre cele patru anotimpuri. Iarna este frig. Iarna este geroasă.*

2. *Iarna este frig, iar vara este cald. Iarna are tot 3 luni ca și celelalte anotimpuri.*

3. *Învățătorul urmărește ca elevii să se exprime în propoziții dezvoltate. Sania are un cadru de lemn sau de plastic. Are două tălpi de fier sau de lemn alunecoase. Are un cordon elastic care este folosit de oameni pentru a trage sania. Unele sănii au volan.*

Este indicat ca învățătorul să prezinte copiilor obiecte concrete: o sanie de plastic și una de lemn.

4. Învățătorul prezintă modele de fulgi de hârtie. Demonstrează, distribuie pătratele de hârtie, apoi se lucrează pas cu pas.

5. Învățătorul propune elevilor un Brainstorming oral.

Elevii sunt încurajați să ofere cât mai multe răspunsuri, să fie atenți și să nu repete ce au spus alți colegi.

6. Elevii numiți își exprimă opinia.

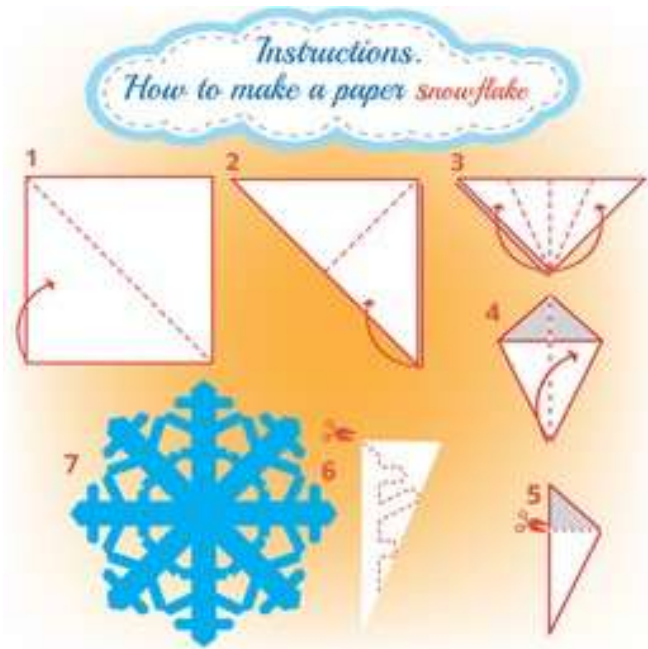
Exemple:

Îmi place iarna deoarece îmi place să patinez.

Iubesc iarna fiindcă sunt născut în luna februarie.

Asigurarea conexiunii inverse

- Cu ajutorul aplicației <https://wheelofnames.com/> (Roata numelor) vor fi selectați 4-5 elevi care să răspundă la întrebările de la rubrica AM ÎNVĂȚAT.

shutterstock.com · 340747397

Am învățat

- Precizează:
  - trei informații importante;
  - două informații interesante;
  - o informație preferată.

Consolidarea cunoștințelor și Asigurarea transferului și a retenției

- Se rezolvă în ordine exercițiile din manual de la pagina 67.

Învățătorul explică pe rând cerința la ex. 1 și 2, elevii lucrează independent, apoi se realizează verificarea cu rezolvarea la tablă.

- Se desfășoară Jocul de rol *Buletinul meteo*.

- Are loc **activitatea de memorare** a poeziei *Fulgul de zăpadă*, de Otilia Cazimir.

Învățătorul citește poezia în întregime și adresează întrebări de verificare a înțelegerii conținutului:

Vă place poezia?

Vi se pare greu de învățat?

Unde este copilul? Ce observă el?

Ce înseamnă fulgi fără număr? (o mulțime de fulgi)

Ce a făcut cu unul dintre fulgi? (a dispărut)

Unde a dispărut fulgul? De ce? (Fulgul s-a topit din cauza căldurii mâinii)

Ce a rămas în locul fulgului? (o picătură ca o lacrimă sau ca un strop de rouă)

Învățătorul recită prima strofă, făcând mișcările sugerate de conținut: indică obrazul, nasul, umărul, imită căderea fulgilor cu degetele, deschide palma, închide pumnul, ridică din umeri sugerând o întrebare.

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 5

Exersăm

1. Tale imaginile care nu se potrivesc anotimpului iarnă.

2. **Calendarul naturii.** Inlocuiește simbolurile potrivite pentru anotimpul iarnă.

3. **Joc de rol Rubrica Meteo.** Prezintă vremea folosind o hartă și simboluri.

4. **Joc distractiv cu o pană:** Nu lăsa fulgul să cadă!

5. **Bingo de iarnă.** Completează tabelul cu numele copiilor. Când ai completat toate rubricile, strigă tare „Bingo!”.

Găsește un coleg/o colegă care:

5-a născut iarnă.	Are patine.	Are schiuri.
Nu știe încă să patineze.	Nu știe încă să schieze.	Are mânuși cu degete.
Are un fular colorat.	Are căciulă tricotată de bunica.	Are sanie.

Memorăm

Fulgul de zăpadă
de Otilia Cazimir

Pe obraz, pe nas, pe umăr,
Tot cad fulgi fără număr
5-a oprit în palma unui
lute, iute, închid pumnul
Desfac pumnul,
Unde-i fulgul?

Am în mână-un strop de rouă,
Sau un bob de apă, ploaie?
5-a topit în mâna mea
Ca o lacrimă de nea.

Aruncă bulgărele!

- Aruncă un bulgăre de hârtie unui coleg și continuă enunțul.
- Îmi place iarna, pentru că...

Activitate în echipă

Desenul echipei

- Realizați un desen pe tema iarnă. Fiecare membru al echipei va desena 2 minute, apoi va transmite altui coleg planșa pentru a continua.

Proiect: Cartea iernii

- Realizează o carte a anotimpului iarnă care să cuprindă imagini, informații, ghicitori, exemple de activități specifice, desene.

• Citire • Proiect • Dialog • Oferă și alte informații despre modul natural apropiat

67

Se repetă în cor primele două versuri, apoi următoarele două versuri, se revine la început și se recită de 3-4 ori prima strofă în cor, apoi pot fi numiți perechi să recite. Se învață în același mod strofa a II-a, apoi se recită în întregime poezia, amintindu-se mereu titlul și autorul.

- Se desfășoară jocul distractiv *Nu lăsa fulgul să cadă!* (ex. 4 pag. 67 manual)
- Învățătorul prezintă la videoproiector o **FIȘĂ DE LUCRU**.¹

Se explică pe rând fiecare exercițiu. Elevii lucrează independent, apoi se rezolvă la tablă/ pe fișa proiectată.

▪ Învățătorul anunță elevii că **proiectul** acestei unități tematice este CARTEA IERNII. Copiii, ajutați de părinți acasă, vor aduna, lipi într-un dosar imagini, ghicitori și informații.

Activitate recreativă (în completare)

Învățătorul propune ex. 5 pag. 67, **Bingo de iarnă**, iar apoi activitatea **Desenul echipei**.

Se explică regulile jocurilor.

Se desfășoară pe rând fiecare joc.

5. Bingo de iarnă. Completează tabelul cu numele copiilor. Când ai completat toate rubricile, strigă tare: „Bingo!”.

Găsește un coleg/o colegă care:

S-a născut iarna.	Are patine.	Are schiuri.
Nu știe încă să patineze.	Nu știe încă să schieze.	Are mănuși cu degete.
Are un fular colorat.	Are căciulă tricotată de bunica.	Are sanie.

• Cuvântul • Propoziția • Dialogul • Oferirea unor informații despre mediul natural apropiat

Activitate în echipă

Desenul echipei

- Realizați un desen pe tema *iarna*. Fiecare membru al echipei va desena 2 minute, apoi va transmite altui coleg planșa pentru a continua.

Învățătorul face aprecieri asupra activității, sugerează schimbări de comportament, dacă e cazul.

¹ Vor fi utilizate auxiliarele de la Editura Aramis.

Unitatea 5. FARMECUL IERNII

Subiectul lecției: **La teatru. Sunetul și literele t, t** (Manual Editura Aramis, pagina 68)

Durata: 2 ore (45 min+45 min.)

Tipul lecției: predare-învățare

Captarea atenției

Învățătorul prezintă elevilor o marionetă. Folosește un

Brainstroming: *Ce știți despre marionete?*

Prezintă filmulețul video din manualul digital *Despre marionete*.

Marioneta este o păpușă sau o figurină care reprezintă o ființă umană sau un animal, acționată de o persoană, numită păpușar, cu ajutorul unor sfori, spre a interpreta diferite roluri în teatrul de păpuși.

În România, cel mai cunoscut teatru de marionete este *Țândărică*. O marionetă îndrăgită de părinții sau bunicii voștri a fost *Așchiuță*.

Dirijarea învățării

Învățătorul proiectează pagina din manual.

Se discută pe baza imaginii.

Ce vezi în imagine? (un actor, o marionetă, siluete de marionete)

Cum se numește actorul?

Se cere alcătuirea unui enunț despre Anton.

Elevii vor formula propoziții. Învățătorul ghidează elevii să ajungă la rostirea propoziției: *Anton este la teatru.*

Se aplică metoda fonetică analitico-sintetică:

Câte cuvinte are propoziția?

Care este primul cuvânt? Al doilea?... Dar ultimul cuvânt? (teatru)

Se desparte cuvântul în silabe: tea-tru

Care este prima silabă? Dar a doua silabă?

Cu ce sunet începe silaba tea? Cu sunetul t.

Dar a doua silabă?

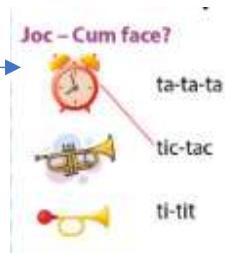
Se rostește sunetul t.

- Învățătorul anunță obiectivele lecției:

Ne vom reaminti sunetul t, litera t mic de tipar și vom învăța să scriem litera t mic de mână. Vom citi cuvinte, propoziții și vom rezolva mai multe exerciții din manual și din auxiliare.

- Se exersează pronunțarea sunetului *t* cu ajutorul jocului din manual: *Cum face?*

Elevii pronunță onomatopeele. Ta-ta, tic-tac, ti-tit și realizează corespondența pe manual.

Se propune pronunțarea unor silabe și logatomi: ta, te, ti, to, tu, tă, tâ/ Ata, oto, utu, iti, ete, ătă

Se solicită exemple de cuvinte care încep, conțin, se termină cu sunetul *t*, având ca suport imaginile din manual: **tren, trompetă, cort.**

Elevii citesc cuvintele scrise pe imagine: **Anton, Aneta, actor, marionetă.**

- Urmează momentul de exersare a actului citirii. Va alege de pe **Roata citirii**: citirea în gând.

Învățătorul propune elevilor să citească textul în gând și să încercuiască cuvintele de mai sus.

Învățătorul realizează *citirea model*, dar dacă în clasă sunt elevi care citesc cursiv aceștia pot prelua rolul învățătorului. Elevii urmăresc pe manual.

Învățătorul solicită elevilor să răspundă la întrebarea de la finalul textului: *Oare ce imită Eta?*

Vor fi acceptate toate răspunsurile elevilor.

Se propune apoi *citirea în lanț* și *citirea selectivă*.

Pot fi formulate sarcini de genul: *Citești a doua propoziție, propoziția în care aflăm cum e marioneta/ ce face marioneta.*

Pentru înțelegerea conținutului textului citit, elevii rezolvă ex. 1 de la pag. 68 din manual. Se citește cerința, se lucrează independent și se face verificarea răspunsurilor.

1. Colorează caseta cu răspunsul corect. Roata citi

Anton e	autor.	actor.	marinar.
Numele marionetei e	Antonia.	Catrina.	Aneta.

- Urmează activitatea de familiarizare cu litera t mic de mână.

Se prezintă litera t mic de mână.

Se scrie litera model, se descrie litera.

Pe câte spații se scrie?

Din ce elemente grafice este formată? (linie de sprijin, baston cu întorsătura în jos, linie mică orizontală)

Se scrie litera în aer, pe bancă și pe liniatura tip I din manual. Are loc momentul de încălzire a mușchilor mici au mâinii. Se insistă pe legătura dintre cuvinte.

- Se rezolvă frontal exercițiile 2, 3, 4 din manual. Elevii completează pe manual, iar învățătorul la tablă.

2. Ordonează cuvintele într-o propoziție.

teatru	la	colorată	e	cofina
--------	----	----------	---	--------

3. Obține un cuvânt nou înlocuind litera colorată cu alta.

tic: toc: tare:

4. Eu scriu una, tu scrii mai multe.

caiet: mătură: temă:

Asigurarea conexiunii inverse

Elevii vor lucra în caietele de clasă sau în alte auxiliare² diverse exerciții.

Activitate în completare

Învățătorul propune vizionarea unui mic video din manualul digital

Tricou pentru tata.

Elevii realizează lucrarea practică.

² Vor fi utilizate auxiliarele de la Editura Aramis.

Unitatea 5. FARMECUL IERNII

Subiectul lecției: **Ne jucăm și repetăm** (Manual Editura Aramis, pagina 76)

Durata: 2 ore (45 min+45 min.)

Tipul lecției: recapitulare

Captarea atenției

Pe un fragment din *Anotimpurile-Iarna* de Vivaldi, elevii sunt îndrumați să își amintească un eveniment, o activitate pe care să o povestească apoi colegilor.

Anunțarea temei și a obiectivelor

Elevii sunt anunțați că vor repeta ce au învățat în această unitate tematică.

Recapitularea cunoștințelor

Se fac exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția la scris, modul de ținere a creionului.

Se rezolvă la tablă și pe caiete exercițiile din manual, pagina 76.

Elevii vor prezenta proiectul propus la începutul unității: *Cartea iernii*.

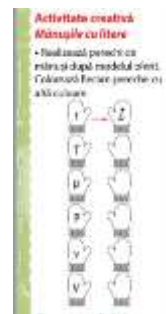
Asigurarea conexiunii inverse

Învățătorul propune rezolvarea unor exerciții suplimentare³: copiere, transcriere, completarea cu silabe a unor cuvinte, realizarea unor perechi de cuvinte, ordonarea cuvintelor în propoziție, completarea unui bilet cu cuvinte potrivite, inclusiv o dictare cu verificare.

Activitate în completare

Elevii colorează mănușile, respectând cerința din manual.

Se intonează un cântec de iarnă.

³ Vor fi utilizate auxiliarele de la Editura Aramis.

Unitatea 5. FARMECUL IERNII

Subiectul lecției: **Evaluare** (Manual Editura Aramis, pagina 77)

Durata: 1 oră (45 min.)

Tipul lecției: evaluare

Pregătirea condițiilor pentru evaluare

Învățătorul se asigură că toți elevii au pe masă manualul și instrument de scris (stilou sau creion).

Se proiectează pe tablă pagina din manual.

Elevii deschid la pagina 77 și își pregătesc mâna pentru scris: exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se insistă pe poziția la scris și pe orientarea oblic spre stânga a manualului.

Desfășurarea evaluării

Învățătorul citește toate exercițiile și modul de autoevaluare.

Învățătorul citește cerința. Elevii lucrează independent. La terminarea sarcinii, ridică creionul.

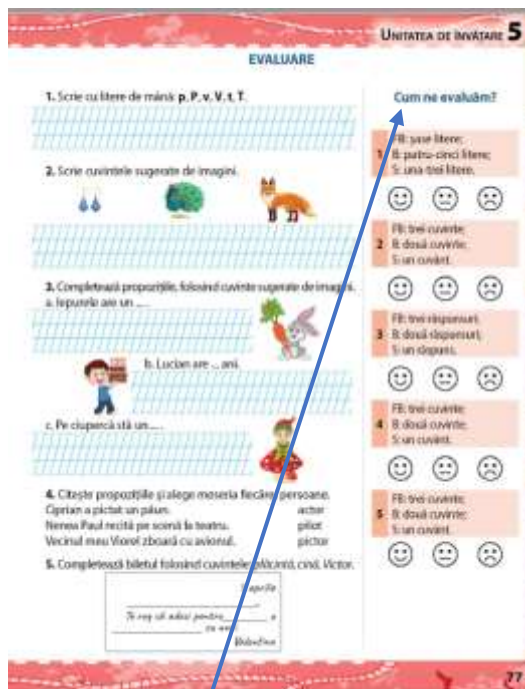
Se procedează asemănător pentru toate exercițiile.

La final, elevii sunt îndrumați la verificarea întregii evaluări, apoi vor închide manualul. Învățătorul adună pe catedră manualul.

Lecția continuă cu rezolvarea frontală la tablă a testului de evaluare.

Elevii se autoevaluează, formulând astfel: am rezolvat tot corect, am greșit un cuvânt.

În funcție de ritmul de lucru al clasei, se lucrează fișe distractive, cu grad scăzut de dificultate, din auxiliare.⁴

⁴ Vor fi utilizate auxiliarele de la Editura Aramis.

Unitatea 5. FARMECUL IERNII

Subiectul lecției: **Ne antrenăm mai mult**
(Manual Editura Aramis, pagina 78)

Durata: 1 oră (45 min.)

Tipul lecției: consolidare

Momentul organizatoric

Învățătorul prezintă concluziile generale în urma administrării testului de la pagina 77, distribuie manualele. Anunță că va fi o oră de repetare.

Captarea atenției

Învățătorul propune un joc senzorial: elevii numiți vor fi legați la ochi și vor gusta din pahar, având ca sarcină să recunoască și să denumească băutura (ceai de fructe de pădure, ceai de mentă, ceai de lămâie). Elevii vor răspunde la întrebarea: *Ce au în comun toate aceste băuturi? (sunt ceaiuri)*

Se proiectează video din manualul digital *Povestea ceaiului*.

Povestea ceaiului

O legendă chinezească spune că un împărat stătea în grădina sa imensă. O frunză de la un arbore de ceai a căzut în ceașca cu apa fierbinte pe care împăratul o ținea în mână.

Frunza a colorat apa într-un galben auriu și a răspândit un parfum foarte plăcut.

Împăratul sorbi din băutură și i-a plăcut. Așa a început povestea ceaiului, de care ne bucurăm și azi.

Se discută pe baza filmulețului:

Din ce țară provine ceaiul?

Ce făcea împăratul?

Cum a apărut ceaiul?

Se rezolvă pe rând exercițiile din manual.

La exercițiul 1 se citește în cor, în lanț, în perechi și cu dialog.

